

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Sin Sang Ok – režisér obou korejských republik

Shin Sang Ok – film director of both Korean republics

OLOMOUC 2020 Monika Koubková

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Rudolf Schimera

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Sin Sang Ok – režisér obou korejských republik“ vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Olomouci dne

Podpis

Anotace

Jméno a příjmení:	Monika Koubková
Název práce:	Sin Sang Ok – režisér obou korejských republik
Title:	Shin Sang Ok – film director of both Korean republics
Vedoucí práce:	Mgr. Rudolf Schimera
Počet stran a znaků:	53 stran, 77 555 znaků
Počet použitých zdrojů:	28
Počet příloh:	1
Klíčová slova:	Korea, Jižní Korea, Severní Korea, Sin Sang Ok, Kim Čong Il, Čchö Un Hui, režisér, únos
Keywords:	Korea, South Korea, North Korea, Shin Sang Ok, Kim Jong Il, Choi Eun Hee, director, kidnapping

Tato bakalářská práce je zaměřena na život a tvorbu jihokorejského filmového režiséra Sin Sang Oka a jeho vliv jihokorejskou na severokorejskou kinematografii 50.–80. let. Tato práce se bude dále věnovat životním osudům režiséra před únosem a také průběhu samotného únosu Sin Sang Oka i jeho manželky Čchö Un Hui do Severní Koreje na příkaz Kim Čong Ila. Dále tomu, jak probíhala tvorba severokorejských filmů a jak se v Severní Koreji vyvíjela kariéra režiséra a jeho manželky, která mu byla asistentkou během natáčení, a také popisu společného útěku Sina a Čchö a jejich následující život po útěku.

Hlavním cílem této bakalářské práce je seznámit čtenáře se životem a tvorbou Sin Sang Oka a přiblížit okolnosti únosů obou manželů, jejich vlivu na tehdejší severokorejskou kinematografii, ale i jejich útěku a životu v USA.

This bachelor thesis is focused on life and film making of South Korean director Shin Sang Ok and his influence on South Korean and North Korean cinematography. This paper explores the life of director Shin Sang Ok before the kidnapping and details of the kidnapping of the director and his wife Choi Eun Hee to North Korea by the order of Kim Jong Il. Second part then delves into director's work in North Korea where his wife served as his assistant. Finally Shin Sang Ok and his wife's escape and life afterwards.

The main aim of this bachelor thesis is to introduce the details of Sin Sang Ok's life and filmmaking to the public and to approximate the circumstances in the case of the abduction of the spouses, their influence on North Korean cinematography and also their escape.

Zde bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Rudolfu Schimerovi za trpělivost a vstřícnost při poskytování cenných rad a připomínek k této bakalářské práci.

Obsah

Obsah	6
Seznam obrázků	8
Ediční poznámka	9
Úvod	10
1 Život před rokem 1978	12
1.1 Studium	12
1.2 Počátek kariéry	12
1.2.1 Čaju Manse	13
1.2.2 Agja	14
1.3 Čchö Un Hui a rodinný život	14
1.4 Tvorba 50. let	16
1.4.1 Čiokhwa	16
1.5 Shin Films	17
1.6 Tvorba 60. let	18
1.6.1 Romensu ppappa	19
1.6.2 Sarangbang sonnimgwa omoni	20
1.7 Úpadek tvorby, bankrot a rozvod	21
1.7.1 Idžo joindžanhoksa	22
2 Únos	24
2.1 Únos Čchö Un Hui	24
2.2 Únos Sin Sang Oka	26
3 V zajetí na severu	28
3.1 Kinematografie Severní Koreje před příchodem Sin Sang Oka	29
3.2 Sin Sang Ok jako přínos pro Severní Koreu	31
3.2.1 Doraodži anun milsa	32
3.2.2 Pulgasari	34

4	Útěk	35
4.1	Filmový festival ve Vídni	35
4.2	Výsledky a tisková konference	35
5	Život po roce 1986	37
5.1	Simon Sheen	37
5.1.1	3 Ninjas: Knuckle Up.....	37
5.2	Návrat do Jižní Koreje	38
	Závěr	41
	Resumé	42
	Seznam literatury	43
	Seznam internetových zdrojů	44
	Seznam zhlédnutých dokumentů a filmů	46
	Seznam příloh	49

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Sin Sang Ok a Čchö Un Hui na oslavě narozenin Sina.....	15
Obrázek 2 – Sin a Čchö s svými adoptovanými dětmi.....	15
Obrázek 3 – Kim Čong Il vítá Čchö Un Hui v Severní Koreji.....	25
Obrázek 4 – První shledání Sina a Čchö v KLDR na oslavě narozenin Kim Čong Ila..	29
Obrázek 5 – Kim Čong Il při kontrole úhlu záběru	30
Obrázek 6 – Sin jako režisér a Čchö jako jeho asistentka v KLDR	31
Obrázek 8 – Sin zde držel a manipuloval s kamerou po velmi dlouhé době.....	33
Obrázek 7 – Sin a Čchö v Československých filmových ateliérech Barrandov.....	33
Obrázek 9 – Manželé na tiskové konferenci ve Washingtonu D.C.....	36
Obrázek 10 – Jedna z posledních fotografií Sina a Čchö.	39

Ediční poznámka

V bakalářské práci je u všech korejských slov, včetně jmen, použita česká populární transkripce. Výjimkou nejsou ani oficiální názvy filmů, které jsou přepsány v českém přepisu korejského písma hangul. Výchozím zdrojem pro názvy filmů v korejském či anglickém jazyce byly internetové databáze filmů, jako například kmdb.or.kr a imdb.com. Pokud však byl film uveden i v českých distribucích, je jeho oficiální český překlad uveden v závorce. Zdrojem pro získání těchto informací byla internetová Česko–Slovenská filmová databáze (csfd.cz). V ojedinělých případech, jako jsou filmy z tvorby jiných režisérů, je anglický překlad uveden v kulatých závorkách za originálním názvem filmu.

Pro přepis korejského písma hangul byl použit Český systém transkripce korejštiny podle Mezinárodního systému schváleného jihokorejskou vládou.

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá životem, tvorbou a pohnutým osudem slavného korejského režiséra, producenta, scénáristy, herce, kameramana a střihače, Sin Sang Oka [*šin sang ok*].

Mým cílem je analyzovat filmovou tvorbu Sin Sang Oka, zasadit ji do trendů tehdejší kinematografie a doplnit ji o data z jeho osobního života. Zpracováním dostupných literárních a internetových zdrojů budu prezentovat události z režisérova života a jeho tvorbu lineárně, čímž míním to, že do jeho životního příběhu zasadím jeho jednotlivá díla tak, abych vytvořila logický celek. Především se budu soustředit na události jeho osobního života a tvůrčí podmínky v tehdejší době, které měly velký vliv na jeho tvorbu. Klíčovou částí mé práce je produkce filmů Sin Sang Oka pro tehdejšího „Velkého vůdce“ severokorejské republiky, Kim Čong Ila, protože i díky tvorbě v tomto období se režisér velmi proslavil. V této práci se mimo jiné věnuji popisu únosů samotného režiséra a jeho manželky Čchö Un Hui [če: un hí], životu a kariéře v Korejské lidově demokratické republice, jejich útěku a také životu po něm. Dalším záměrem a cílem je pak nastínit i některé dějové linky jeho tvorby a prozkoumat její úspěšnost ve světě, ať už u filmů produkovaných v Jižní Koreji, Severní Koreji nebo USA. Tím je myšleno, zejména to, pokud některé filmy z dílny Sin Sang Oka získaly ocenění.

První kapitola pod názvem Život před rokem 1978 mapuje informace o režisérově dětství, studiu v zahraničí a začátcích jeho režijní kariéry. Dále pak představení jeho manželky Čchö Un Hui, založení produkční společnosti *Shin Films*, filmové tvorby v 50., 60. i 70. letech a následný bankrot firmy. Kapitola zahrnuje i zmínku o rozvodu manželů. Součástí kapitoly je i nástin Sinovy rané filmové tvorby včetně detailnějších popisů snímků. Snažila jsem se pro přehlednost, každému filmovému snímku, který bude podrobněji rozebrán, přiřadit jeho vlastní podkapitolu. Ostatní filmy budou jen zmíněny v textu se základními informacemi, pro zachování časové posloupnosti. Dostupných filmů bohužel není ke zhlédnutí příliš, tudíž jsou blíže specifikovány a analyzovány jen ty, které jsou volně k dispozici a přístupné s anglickým překladem, ve většině případů na youtube.com.

Druhá kapitola je zaměřená na únos režiséra a jeho bývalé manželky Čchö Un Hui na příkaz Kim Čong Ila. Kniha od autora Paula Fischera s názvem *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*, je použita jako hlavní zdroj k detailnějšímu popisu únosů.

Kapitola třetí je pojmenována V zajetí na severu. Jelikož byli režisér i herečka uneseni, nuceni žít a natáčet v Severní Koreji proti své vůli, bude kapitola obsahovat i popis dramatických okamžiků, které jejich severokorejský život zahrnoval. V tomto oddílu může čtenář nalézt i informace o režisérově filmové tvorbě pro Kim Čong Ila.

Další, v pořadí čtvrtá kapitola, se zabývá plánovaným útekem. Obsahuje bližší podrobnosti o úniku severokorejským strážcům a mimo jiné i zmínku o tiskové konferenci Sin Sang Oka a Čchö Un Hui v USA.

Pátá a poslední kapitola nese název Život po roce 1986, jelikož v tomto roce se podařilo manželům úspěšně uprchnout a pod ochranou CIA žít už mimo hranice Severní Koreje. Měli také možnost začít s tvorbou v USA. Tato část obsahuje zmínky o posledních snímcích, které Sin Sang Ok produkoval pod pseudonymem Simon Sheen, návratu do Jižní Koreje a také poslední okamžiky Sina a Čchö.

1 Život před rokem 1978

Sin Sang Ok (신상옥) se narodil 18. října roku 1926 jako Sin Tche Ik (신태익) ve městě Čchongdžin (청진시) v provincii Hamgjong (함경북도), v tehdejší, Japonci okupované, severní části Korejského císařství. Už od mládí byl velký nadšenec do filmu. Nejraději trávil své volné chvíle v divadlech a kinech, kde postupně objevoval různé filmové žánry.¹

1.1 Studium

V roce 1944 odcestoval, z ještě jednotného korejského poloostrova, do Japonska za účelem studia. Díky jeho zájmu o film by se dalo očekávat, že se zaměří na studijní obor související s kinematografií. Zvolil si ovšem obor, který se věnoval surrealistické malbě na tokijské univerzitě zaměřené na studium umění². Při svém vzdělávání se mimo jiné nadchl i pro francouzskou a japonskou kinematografii a taktéž si tak během studia rozšiřoval své znalosti filmové tvorby. V dubnu roku 1945, tedy po jediném roce studia, byl však nucen se přesunout do dnešního jihokorejského Soulu, z důvodu bombardování Tokia. Po rozdělení korejského poloostrova na Severní a Jižní Koreu se za ním přistěhovala i jeho rodina.³

1.2 Počátek kariéry

Po návratu z Tokia si Sin našel práci ve městě Soul jako malíř propagandistických plakátů pro americké okupační síly a také pracoval pro divadla, která po válce potřebovala obnovit své působení. Tímto způsobem se dostal do filmového průmyslu a seznámil se se známým korejským režisérem, který se jmenoval Čchö In Gju (최인규). Během japonské okupace Koreje, kdy byla ve filmovém průmyslu zavedena cenzura⁴, byl právě režisér Čchö In Gju značně činný v produkování filmů, protože

¹ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014, University of Minnesota Press. Str. 5.

² Jednalo se konkrétně o slavnou japonskou univerzitu *Tokyo Fine Arts School* (東京美術学校, Tōkyō Bijutsu Gakkō), kde šlo studovat různé umělecké obory. Dnes je známa pod názvem *Tokyo University of the Arts* (東京藝術大学, Tōkyō Geijutsu Daigaku).

³ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014, University of Minnesota Press. Str. 5.

⁴ SCANLON, Hayley, *Tuition (수업료, Choi In-gyu & Bang Han-joon, 1940)*. Windows on worlds, 2016. Dostupné z: <https://windowsonworlds.com/2016/05/17/tuition-수업료-choi-in-gyu-bang-han-joon-190/>

nešly proti požadavkům projaponské propagandy. Jeho projaponská tvorba obsahuje snímky jako *Suoprjo (Tuition)* z roku 1940 nebo *Čipobnun čhonsa (Angels on the Street)* z roku 1941. Po válce však točil i vlastenecké protijaponské filmy jako *Čaju Manse* (viz níže) nebo *Doglipdžonja (Independence Night)* z roku 1948.⁵

Sin Sang Ok odstartoval svou filmovou kariéru v roce 1946 jako asistent filmové výroby pod vedením již zmíněného režiséra Čchö In Gjua. Při této pracovní příležitosti získal zásadní zkušenosti v rámci filmové praxe. Byl také přizván k práci na výpravě několika filmových scén, například u snímku *Čaju Manse*.⁶

1.2.1 *Čaju Manse*

Jedná se o osvobozenecký film z roku 1946 z dílny již zmíněného producenta a režiséra Čchö In Gjua. *Čaju Manse* se stal prvním korejským filmem, který byl natočen po vyhlášení nezávislosti Koreje od japonské okupace poloostrova. Historicky je tento snímek velmi významný, protože je považován za začátek nové autonomní korejské kinematografie. Z období japonské okupace je jen velmi málo filmů, které se dochovaly a jsou dostupné ke zhlédnutí. Ani tento snímek nelze vidět v celé délce, jelikož se značná část záběrů nedochovala. Nikdo si není jistý tím, kolik jich vlastně bylo.⁷

V dochované verzi toto akční drama zachycuje příběh partyzánů, kteří bojují s Japonci v posledním stádiu druhé světové války. Během příběhu se divák seznámí s několika postavami, které se do boje za nezávislost zapojí různými osobitými způsoby. V prvních scénách se objevuje hlavní postava filmu Čchö Han Džung, člen protijaponského odboje, který utíká z vězení a schovává se v domě zdravotní sestry jménem Hje Dža. Ta ho tajně ukryje a postupně se do něj zamiluje. Hlavní zápornou postavou je Nam Bu, kolaborant s japonskou policií, který má spojitost s další postavou, melancholickou Mi Hjang, která se rovněž zamiluje do Han Džunga a poskytne mu cenné informace o policejních aktivitách. Zradí tedy Nam Bua a s ním i celý režim. Tímto činem se právě Mi Hjang stává symbolem nedůvěryhodnosti a zmařené ambice na vykoupení pro ty, kteří během éry okupace učinili podobná rozhodnutí.

⁵ TMDB. *Choi In-kyu*. Dostupné z: <https://www.themoviedb.org/person/1111403-choi-in-kyu>.

⁶ Tamtéž.

⁷ IMDb. *Jayu manse (1946)*. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt0312834/?ref_=rvi_tt.

1.2.2 *Agja*

Jako režisér se Sin Sang Ok proslavil hned svým prvním snímkem z roku 1952, drama s názvem *Agja*.⁸ Tehdy se během natáčení seznámil s herečkou a se svou budoucí manželkou, Čchö Un Hui (최은희). Bohužel tento snímek není dostupný, proto jsou popis děje a veškeré další informace o filmu čerpány z volně přístupných filmových databází.

Stěžejní myšlenkou tohoto filmu je problematika „comfort women“⁹, s níž je divák seznámen prostřednictvím prostitutky jménem Min Dža, jež je nucena poskytovat své služby zahraničním vojákům. Svůj příběh vypráví muži jménem Hwang Nam, který si ji vyhlédl, když byl opilý. Noc s ní mu poskytla něco naprosto jiného, než původně očekával. Poté, co si vyslechne, jak žijí lidé jako je Min Dža, se mu jí zželelo a dá jí všechny své peníze. Poté odchází a přemýšlí o možnosti zlepšení života „comfort women“.¹⁰

1.3 Čchö Un Hui a rodinný život

Čchö Un Hui se narodila 20. listopadu 1926, tedy stejného roku jako Sin Sang Ok, ve městě Gwangdžu, provincii Gjongi (경기도) v Koreji. Jméno, které dostala při narození bylo Čchö Gjung Sun (최궁순). Jméno si změnila, když v sedmnácti letech odešla z domu, protože měla problémy s otcem a nechtěla být nadále spojována se svou rodinou.¹¹ Jako první ji obsadil režisér Sin Gjong Gjun (신경균) do filmu *Seroun mengso (New Oath)* z roku 1947.¹²

⁸ KMDb. *The Evil Night (Ag-ya)*. Dostupné z: <https://www.kmdb.or.kr/eng/db/kor/detail/movie/K/00242>.

⁹ Comfort women, tento termín byl používán pro ženy z Koreje, Číny či jiné okupované země, které byly nuceny být sexuálními otrokyněmi, prostitutkami pro japonské okupační jednotky během druhé světové války. Čerpáno z: SOH, C. Sarah, *The comfort women: Sexual violence and postcolonial memory in Korea and Japan*. The University of Chicago, 2008. Str. 48–51.

¹⁰ IMDb. *Akya (1952)*. Dostupné z: <https://www.imdb.com/title/tt0387815/>.

¹¹ HOLMEY, Olivier, *Remembering Choi Eun-hee, the South Korean film actor once abducted by Pyongyang*. Independent: UK's Largest Quality Digital News Brand. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/obituaries/choi-eun-hee-south-korea-film-actress-north-abducted-pyongyang-kim-jong-il-husband-a8350636.html>.

¹² KMDb. *A New Oath*. Dostupné z: <https://www.kmdb.or.kr/eng/db/kor/detail/movie/K/00180>.

Sin Sang Ok a Čchö Un Hui se potkali v roce 1952 při příležitosti natáčení Sinova prvního filmu *Agja*. O dva roky později, tedy roku 1954, byl uveden film *Koria* a následně se Sin a Čchö vzali. Z jejich svatby sice fotografie dochovaná není, ale režisér byl proslulý svým černým oblekem a kravatou, které nosil prakticky při každé příležitosti. Výjimkou nebyla ani oslava Sinových čtyřiatřicátých narozenin v roce 1960. Oproti tomu jeho manželka Čchö zvolila tradiční korejský hanbok¹³ (viz obr. 1).

Obrázek 1 – Sin Sang Ok a Čchö Un Hui na oslavě narozenin Sina

Sin svou choť obsadil do hlavních rolí ve všech svých filmech. V 60. a 70. letech byla jednou z nejúspěšnějších a nejznámějších hereček Jižní Koreje. Sin a Čchö si adoptovali dvě děti, které je možné vidět na fotografii níže (viz obr. 2), syna Sin Džong Gjuna (신정균) a dceru Sin Mjung Im (신똥임).¹⁴

Obrázek 2 – Sin a Čchö s svými adoptovanými dětmi

¹³ Hanbok, Korejský tradiční oděv. Označení je stejné pro mužskou i ženskou variantu oděvu.

¹⁴ YECIES, Brian a Aegyung SHIM, *The Changing Face of Korean Cinema: 1960 to 2015*. 2016, Routledge, Taylor & Francis Group. Str. 193.

1.4 Tvorba 50. let

V 50. letech se kinematografie dostala do většího povědomí korejské vlády i veřejnosti. K válečným a poválečným dokumentárním filmům se, po skončení druhé světové války, přidaly i jiné žánry, jako například komedie nebo horor. Tvorba a produkce filmů byla více podporována vládou zejména po finanční stránce a těšila se velké popularitě mezi lidmi. Bylo tomu tak hlavně z důvodu možnosti ztotožnění se s postavami ve filmech, což nebylo do té doby zvykem, jelikož se filmy soustředily spíše na kolektivní problémy, nikoliv osudy jednotlivců. Velice rychle se do všeobecného povědomí lidí dostal i žánr komedie, díky kterému byl divákům poskytnut nový, humorný pohled na nedokonalosti obyčejného života. Sin Sang Ok se, stejně jako ostatní režiséři té doby, nebál ztvárnění a zobrazení odvážnějších problematik, přes explicitní milostné scény, až po kritiku politiky a společenských i kulturních hodnot.¹⁵

V tomto období vzniklo již výše zmíněné drama *Agja*. O dva roky později, konkrétně v roce 1954, Sin Sang Ok natočil historické dokumentární drama, kulturní snímek *Koria*. K historickým dramatům jeho tvorby jsou řazeny i další filmy, jako například *Kkum*, *Doglibhjophöwa čchongjon Ri Sung Man* a *Čölmungdul*. V dílně režiséra však vznikaly i jiné žánry, melodramata a romantické filmy, jako *Mujongtchap*, *Čiokhwa*, *Čchun Hui*, *Čameui hwawon*, *Gu jodžau i čöga anida* a *Dongsimčcho*. Sin Sang Ok žánry volně kombinoval. Snímky, které jsou považované za obzvláště povedené jsou detailněji popsány níže.

1.4.1 Čiokhwa

Film *Čiokhwa* byl uveden 20. dubna roku 1958. Poselství tohoto snímku spočívá v zobrazení důležitosti rodiny a přehodnocení svých rozhodnutí na konci života.

V příběhu se objevují tři hlavní postavy: Sonya, Jong Sik a jeho mladší bratr Dong Sik. Sonya, ztvárněná herečkou Čchö Un Hui, zde figuruje jako společnice pro americké vojáky. Muž jménem Jong Sik vykrádá americké vojenské sklady za pomoci svých kumpánů a ukradené zboží poté prodává na černém trhu. Zde potkává svého mladšího bratra Dong Sika, který ho prosí, aby se vrátil domů a společně s ním se staral o jejich matku.

¹⁵ PITRA, Vojtěch, *Dějiny korejské kinematografie v kontextu světové kinematografie*. 2012, Univerzita Karlova v Praze. Str. 36.

Sonya první polovinu filmu vystupuje jako přítelkyně Jong Sika, ovšem poté co poznává jeho mladšího bratra a svede ho, chce být pouze s ním. Ve druhé polovině filmu se divákům naskýtá scéna, kde je vyobrazena honička s přestřelkou mezi zlodějskou skupinou Jong Sika a policejními jednotkami. Této scéně předcházeli dějové zvraty, kdy Sonya sdělila Dong Sikovi, že spolu mohou odcestovat, protože Jong Sika i jeho skupinu udala vojenské policii za jejich krádeže. Dong Sik po tomto zjištění dává přednost svému bratrovi a ihned mu vyjíždí na pomoc, avšak Sonya ho pronásleduje. Tato dlouhá akční sekvence končí právě ve chvíli, kdy postřelený a těžce raněný Jong Sik utíká z místa činu. Po chvíli střetává Sonyu, kterou bodne nožem a ta následně umírá. Jong Sik umírá na následky zranění v náruči svého mladšího bratra Dong Sika. Z posledních sil vysloví přání, aby bylo postaráno o jejich matku. Poté přichází střih na závěrečnou scénu, kde se objevuje dívka, kterou mohl divák zahlédnout v předešlých scénách. Ta vyznává Dong Sikovi svou lásku a on si ji pak odváží domů.

1.5 Shin Films

Sin Sang Ok byl v druhé polovině 50. let velmi úspěšný několika velmi propracovanými melodramaty, jež svou popularitou přispěla k založení produkční společnosti s názvem *Shin Films*, která pak postupně vstoupila do světového povědomí. Společnost založil spolu se svou manželkou Čchö Un Hui na počátku 60. let. V této době už byl považován za nejvýznamnějšího jihokorejského režiséra. Spolu s podporou od vysoce postavených lidí v armádě Sin vybudoval největší a nejslavnější jihokorejské filmové studio tehdejší doby, které v následujícím desetiletí vyprodukovalo přes tři sta snímků, každý rok přibližně dvacet pět filmů.¹⁶ V roce 1967 Sin odkoupil opuštěné filmářské ateliéry na okraji Soulu a zaměstnal přes třicet režisérů a zhruba dvě stě padesát dalších zaměstnanců.¹⁷ Rozšířil tím svou společnost a její pole působnosti.

Sin se od tehdejší konkurence značně lišil i tím, že měl vyšší nároky na kvalitu filmů. Pro splnění těchto požadavků bylo zapotřebí vyššího rozpočtu. Průměrné finanční náklady na produkci jednoho jihokorejského filmu v 60. letech se pohybovaly kolem 8 000 amerických dolarů¹⁸, avšak Sin požadoval 20 000 až 30 000 amerických

¹⁶ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014, University of Minnesota Press. Str. 5.

¹⁷ SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011. Str. 9.

¹⁸ V přepočtu 200 840 Kč.

dolarů¹⁹. Tuto informaci poskytl veřejnosti Čchö Gjung Ok (최궁옥), bratr Čchö Un Hui, v dokumentárním filmu *The Lovers and the Despot*²⁰. Tento snímek vypráví o životním příběhu režiséra a jeho manželky a objevují se v něm i rozhovory s osobami ze Sinova okolí.

Díky spojení vysoké kvality filmů a geniality režiséra se společnost *Shin Films* stala prakticky bezkonkurenční. Čchö Un Hui hrála nejen ve většině Sinových filmů, ale v rámci společnosti si založila vlastní akademii filmových umění s názvem *Anhyang* (안양).²¹

1.6 Tvorba 60. let

Za zlatou éru jihokorejského filmového průmyslu jsou považována právě 60. léta. Převažujícím žánrem tohoto období se stalo melodrama, které bylo často kombinováno s jinými žánry. Sin Sang Ok, který se sám aktivně věnoval produkci filmů tohoto žánru, zažíval vrchol své kariéry. Posouval tím i hranice jihokorejské kinematografie. Kina, která promítala jeho snímky se plnila a lidé je navštěvovali i opakovaně, aby zhlédli jeho filmy znovu. Podobně, jako jiní režiséři té doby i Sin rozšiřoval svou tvorbu o nové, moderní žánry a jejich kombinace. Příkladem tohoto počínu je *Romensu ppappa*, komediální rodinné drama s důrazem na vztahy mezi členy jedné domácnosti. V tomto snímku je velice zajímavě vyobrazena skutečnost tehdejšího života obyčejných lidí. Tento film je podrobněji rozebrán níže. Dalším režijním experimentem se stal snímek *Beksabuin*, kterému byla podkladem legenda o převtělení hada do ženského těla. Kombinací melodramatu s několika strašidelnými prvky se film stal režisérovy prvním pokusem o horor.

Sin přišel v Jižní Koreji jako první s použitím širokoúhlého formátu a barevného filmu.²² Toto historické melodrama nese název podle hlavní hrdinky, *Songčchunhjang*.

¹⁹ V přepočtu 500 540 – 750 810 Kč.

²⁰ CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpnickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

²¹ SCHÖNHERR, Johannes, *North Korean Cinema: A History*. 2012, McFarland & company. Str. 74.

²² PITRA, Vojtěch, *Dějiny korejské kinematografie v kontextu světové kinematografie*. 2012, Univerzita Karlova v Praze. Str. 38.

Filmů, které byly inspirovány tímto známým lidovým příběhem, bylo v Jižní Koreji zpracováno několik. Jedná se o korejskou filmovou klasiku.²³

Sin Sang Ok se nedržel jen jednoho filmového žánru. Dokázal produkovat historické eposy, válečné snímky i melodramatické filmy, které se nebály věnovat palčivým společenským otázkám a tématům.²⁴ Mezi válečné snímky z dílny Sin Sang Oka patří například *Ppalgan Mahura*, na kterém je velmi zajímavá část děje, jež obsahuje retrospektivu. Historická dramata a melodramata u něj stále značně převažovala. Mezi ty známější patří *Nesi*, *Bongori Samrjong* a *Romensu grej*. V roce 1967, kdy byl rozmach takzvaných mandžuských westernů, i Sin následoval tento trend a natočil akční western s názvem *Madžok*. Tento snímek je na internetu dostupný jen jako krátká ukázka, v celé délce není dostupný. Mimo jiné Sin režíroval i spoustu ikonických snímků, které reprezentovaly poválečné představy obyvatel Koreje. Mezi tyto filmy se řadí například *Romensu ppappa*, *Songčchunhjang*, *Sarangbang sonnimgwa omoni* a *Sangnoksu*.²⁵ Drama *Sangnoksu* bylo uvedeno 20. září roku 1961 a na devátém ročníku Asijského filmového festivalu získalo ocenění za obsazení v tomto drama filmu hned několik herců. Čchö Un Hui v hlavní roli učitelky Jong Sin vyhrála v kategorii nejlepší herečka, herec Sin Jong Gjun získal cenu v kategorii herec v hlavní roli a Ho Čang Kang za nejlepší výkon ve vedlejší roli.²⁶

Sin dokázal uchránit společnost *Shin Films* i akademii *Anhjang*, jak před krizí způsobenou masivním nárůstem filmové konkurence ke konci 60. let, tak před stále intenzivnější snahou o politický dohled nad filmem. Tím je myšlena zejména cenzura a kontroly, které vláda uplatňovala na všechny filmy.²⁷

1.6.1 *Romensu ppappa*

Romensu ppappa je film uvedený 28. ledna v roce 1960. Žánrově je tento snímek řazen ke komediálnímu dramatu a vyobrazuje důležitost rodiny a její soužití.

²³ PITRA, Vojtěch, *Dějiny korejské kinematografie v kontextu světové kinematografie*. 2012, Univerzita Karlova v Praze. Str. 38.

²⁴ SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011. Str. 9.

²⁵ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014. University of Minnesota Press. Str. 6.

²⁶ KMDb. *Evergreen Tree*. Dostupné z: <https://www.kmdb.or.kr/eng/db/kor/detail/movie/K/00674>

²⁷ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014. University of Minnesota Press. Str. 6.

Nejzajímavěji se jeví úvodní scéna, jež je natočená na jeden záběr, kde se divákovi přímo do kamery samy představí všechny postavy, které v příběhu figurují.

Příběh pojednává o rodině, kterou živí, dle svých vlastních slov, už senilní otec. Každé z jeho pěti dětí má nějaké tajemství, ať už nejstarší syn, který nechal školy a pracuje jako asistent režie, nebo dcera, která tají svého snoubence. Oporou hlavy rodiny je patrně mladší manželka, která obstarává chod domácnosti. Jednoho dne je v práci otec předvolán svým nadřízeným, který mu sdělí, že už jej nemůže dále zaměstnávat, jelikož si vedení společnosti přeje mladší kolektiv. Ještě ten den se otec s touto skutečností svěří svému nejstaršímu synovi, který se mu na oplátku přizná, že přestal studovat školu a pracuje jako asistent režie. Slíbí však otci, že si to nechá pro sebe a nesdělí to ostatním členům rodiny. Ve stejné části filmu se přiznává i nejstarší dcera, jež otci představí svého snoubence, který pracuje v meteorologickém středisku. Brzy na to mají svatbu a dcera se odstěhuje z domu.

I přes fakt, že otec už zaměstnaný není, vstává každé ráno a odchází z domu, jako tomu bývalo v době, kdy práci měl. Po neúspěšném hledání nové práce, potkává svého oblíbeného kolegu z předešlého zaměstnání, který mu připomene, že je den výplaty. Aby otec nabyl alespoň nějakého finančního obnosu, prodává své zlaté hodinky. Když přichází s penězi domů, jeho nejmladší dcera si povšimne, že otec postrádá své zlaté hodinky. Po pár dnech manžel nejstarší dcery zavolá do otcova bývalého zaměstnání, kde se dozvídá, že otec byl už před měsícem a půl propuštěn. Tuto informaci zjišťuje celá rodina v den otcových narozenin. Závěrečná scéna nabízí divákovi pohled na rodinnou oslavu, kde otec darem dostává své zlaté hodinky.

1.6.2 *Sarangbang sonnimgwa omoni*

Toto romantické melodrama s obsahem komických prvků bylo uvedeno 26. srpna roku 1961.

Úvodní scéna začíná představením některých z postav pomocí namalovaných obrázků, které nakreslila holčička jménem Ok Hui. Ta po celou dobu filmu figuruje jako vypravěčka příběhu. Jako další je představena postava pana Hana, který má být hostem právě v domě Ok Hui. Už od počátku pobytu si ho holčička obzvláště oblíbí a tráví s ním většinu svého času. V druhé polovině filmu se pan Han zamiluje do matky

Ok Hui (ztvárněné Čchö Un Hui) a posílá jí psaní vyjadřující jeho lásku. Matka Ok Hui ho odmítne a pan Han odjíždí vlakem do Soulu.

Film je obohacen komickými scénami služebné domu s prodejcem vajec. Jejich vztah vyvrcholí nečekaným těhotenstvím služebné.

1.7 Úpadek tvorby, bankrot a rozvod

Sin byl velice populární díky tomu, že byl schopen autorsky fungovat v rámci široké škály žánrů. Válečnou tvorbu doplnil filmy *Čondžengkwa ingan*, *Pchjongjangpchokjokde* a *Sipsamse Sonjon*, a nadále pokračoval s tvorbou melodramat jako například *Mandžong*, *Jonedodžok* a *Ibjol*. Do produkce Sin Sang Oka se od roku 1970 zařadily i muzikály, například *Ai lobu mama* a více filmů s hororovými prvky, jako byly *Idžoködam* nebo *Čchonnjonho*. Jeho tvorba se však těsně po začátku 70. let začala měnit a režisér produkoval, na své tehdejší poměry, poněkud nekvalitní filmy a oblíbenost u publika klesala. Jeho díla už nebyla tak populární, jak by Sin Sang Ok očekával.

Filmy režiséra Sina, ve kterých se neustále opakovaly a zobrazovaly explicitní scény, nahota a milostné akty, působily lacině a byly vnímány jako snaha o pouhé vyvolání senzace. Takové snímky byly žánrově řazeny mezi „sexploitation“ filmy, což je také ekvivalent k japonskému žánru pinku eiga²⁸. Do této skupiny patří i snímky, jako *Idžo joindžanhoksa* nebo *Josu 407 ho*. Důsledkem této tvorby byl i konflikt mezi Sin Sang Okem a režimem prezidenta Pak Čung Huiho (박정희)²⁹. V roce 1975 pak došlo k zákazu uvádění Sinových filmů produkovaných v rámci jihokorejské kinematografie. Tomuto vládnímu kroku předcházela předpremiéra filmu *Čangmiwa dulce*, kde Sin ponechal ukázkou líbací scény, která byla již předtím zcenzurována.³⁰ Po téměř třiceti letech nepřerušené produkce byla Sinovi odebrána licence a jeho další činnosti byly pozastaveny.

²⁸ Pinku eiga, doslovně přeložen jako „růžový film“, je nízkorozpočtový filmový žánr původem z Japonska, který vyobrazuje lehkou pornografii. Čerpáno z: FREEDMAN, Alisa a Toby SLADE, *Introducing Japanese popular culture*. 2018. New York: Routledge.

²⁹ Diktátor Jižní Koreje v letech 1961–1979. Oficiálně prohlášen za jihokorejského prezidenta 1963, v diktatuře však přitvrdil v roce 1971. Byl zavražděn 26. října 1979.

³⁰ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014, University of Minnesota Press. Str. 6.

Sin Sang Ok měl již předtím problémy kvůli svým milostným skandálům a podplácení politiků a úředníků provádějících cenzuru. Kvůli neustálému porušování zákonů byl také několikrát zadržen policií. S poklesem kvality jeho filmů upadl i dřívější masivní zájem diváků a jeho produkční společnost přicházela o své zisky. Z důvodu nedostatku financí neměla firma prostředky na pokrytí produkce filmů, nájem či mzdy zaměstnanců. Proto na podzim roku 1975 neměla už ani deset členů pracovního personálu. Důsledkem všech Sinových skandálů byl bankrot mateřské pobočky *Shin Films* v Jižní Koreji a také akademie filmových umění *Anhjang*. Filmové ateliéry i akademie zůstaly prázdné.³¹

Rok poté herečka Čchö Un Hui požádala o rozvod. Prostřednictvím médií bylo totiž zveřejněno, že Sin Sang Ok a herečka O Su Mi (오수미) byli milenci a čekali spolu už druhé dítě. Později roku 1976 byla publikována zpráva o ukončení manželského poměru režiséra Sina a herečky Čchö. Nadcházející dva roky Sin cestoval po světě a snažil se získat zpět svou pověst tím, že nabízel své scénáře a nápady zahraničním tvůrcům.³²

1.7.1 *Idžo joindžanhoksa*

Film uvedený na přelomu dekády, přesně dne 2. května 1969, byl jedním z prvních romantických melodramat, která obsahovala erotické prvky a násilné scény.

Na začátku příběhu je film barevný. Divák se seznamuje s hlavní problematikou, kterou je provázán celý film. Úvodní postava, So Jon, recituje své matce sedm hříchů, za které může být kterákoliv manželka vyhnána z domu svého manžela. Mezi tyto hříchy patří neúcta, neplodnost (platí i v případě, že žena neporodí syna), zvrácenost, žárlivost, vážná choroba, pomlvy a krádež. Zmiňují se zde i tři povinnosti, které žena má – před svatbou musí poslouchat své rodiče, po svatbě svého manžela a po jeho smrti své děti. Od této scény se odvíjí následující tři příběhy, ze kterých se film skládá.

První příběh je nazván „Žena musí poslouchat svého manžela“. Barva této části filmu se mění na sépiovou a děj vyobrazuje hřích neúcty a pomlvy. Druhý příběh nese

³¹ CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014, University of Minnesota Press. Str. 6.

³² CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpernickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

název „Sedm hříchů manželky“. Zde se divák setkává s hříchem žárlivosti a problematikou neplodnosti manželky. Až konec této povídky ukáže, že neplodný byl celou dobu muž. Poslední příběh „Zakázaná touha v paláci“ je opět barevný a znázorňuje zvrácenost.

2 Únos

Po neklidném období v druhé polovině 70. let došlo k největšímu zvratu v životech režiséra a jeho bývalé manželky. Herečka Čchö Un Hui byla unesena severokorejskými agenty 14. ledna roku 1978 na pláži v Hong Kongu. O šest měsíců později byl ve stejném městě unesen i Sin Sang Ok. Oba byli odvezeni do Severní Koreje, kde měli na příkaz Kim Čong Ila (김정일), který miloval západní kinematografii, točit filmy. Kim Čong Il usiloval o lepší proslavení Severní Koreje v zahraniční právě i skrze filmy, které by dokázaly konkurovat západním snímkům. Hlavním zdrojem popisu obou únosů, pro tuto bakalářskou práci, byla kniha, která obsahuje asi nejdetailnější informace na toto téma, a to: *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci* od Paula Fischera.³³

2.1 Únos Čchö Un Hui

V lednu 1978 byla Čchö Un Hui navštívena mužem jménem Wang Dong Il, který za ní přicestoval z Číny. Mělo se jednat o ředitele filmové produkční společnosti z Hong Kongu. Herečce bylo nabídnuto režírovat připravovaný film a ztvárnit v něm hlavní roli. Z honoráře za film by Čchö byla schopna zachránit svou akademii *Anhjang*. S vidinou záchrany své herecké školy herečka tuto nabídku přijala a 11. ledna 1978 odletěla do Hong Kongu. Před odjezdem se s touto informací svěřila Sin Sang Okovi, který jí před nabídkou varoval a zpochybnil její důvěryhodnost.

Po příletu strávila Čchö několik dní v doprovodu Wang Dong Ila, který ji prováděl po Hong Kongu, avšak o nabídce, kvůli které odcestovala z Koreje, se nic nedozvěděla. Nakonec Wang přestal s Čchö Un Hui komunikovat úplně, což bylo důvodem její návštěvy místní pobočky *Shin Films*. Prostřednictvím ředitele I Čong Senga (이정생), se setkala s I Sang Hui (이상희), což byla ve skutečnosti, jak se později ukázalo, severokorejská tajná agentka.³⁴

³³ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo.

³⁴ Tamtéž. Str. 103.

Čchö strávila následující den s paní I, která herečku pod záminkou společně stráveného dne vylákala na pláž k moři. Odtud byla následně unesena skupinou mužů, naložena na motorový člun a dopravena na nákladní loď. Čchö už v průběhu cesty na motorovém člunu zjistila, že její únosci pochází z Koreje, jelikož ji jeden z mužů oslovil jménem. Na otázku, jak zná její jméno ji muž odpověděl, že je taky Korejec.³⁵ Neužil však jihokorejského výrazu *hanguk*, ale severokorejský *čoson*. Tímto jí potvrdil, že plují do Severní Koreje. Po tomto zjištění se Čchö udělalo zle a omdlela.³⁶

Probudila se až v kapitánské kajutě nákladní lodi, na které strávila šest dní. Pečoval o ni lékař a neustále byla hlídána dvěma muži. Dne 22. ledna 1978 loď zakotvila v přístavu Nampcho (남포) v Korejské lidově demokratické republice (dále KLDŘ). Po vystoupení na molo, v doprovodu I Sang Hui, ji přivítal syn „Nejvyššího vůdce“, tehdejšího diktátora KLDŘ Kim Ir Sena³⁷ (김일성), Kim Čong Il (viz obr. 3).³⁸

Obrázek 3 – Kim Čong Il vítá Čchö Un Hui v Severní Koreji

³⁵ CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpernickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

³⁶ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 105.

³⁷ Kim Ir Sen, jméno je z korejštiny přepisováno jako Kim Il Song, v českém prostředí je však známý jako Kim Ir Sen. Od roku 1948 byl vůdcem Severní Koreje a předsedou Korejské strany práce. Vedl komunistický totalitní režim, který převzal jeho syn Kim Čong Il a později vnuk Kim Čong Un, který stejný režim prosazuje dodnes.

³⁸ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 106.

2.2 Únos Sin Sang Oka

Po mnoha neúspěšných pokusech v letech 1976 až 1978, kdy se Sin Sang Ok snažil získat svou slávu zpět, odcestoval do ještě stále fungující pobočky *Shin Films*, která se nacházela v Hong Kongu. Měl obavy o svou bývalou manželku, která se mu už dva týdny neozvala. Důvodem odcestování byla i smluvená schůzka s ředitelem hongkongské pobočky *Shin Films*, dříve zmiňovaným I Čong Sengem.³⁹

Sin Sang Ok a I Čong Seng za doprovodu manažera Kim Kju Hwa (김규화) navštívili hotel, kde Čchö bydlela a kde se stále nacházely její osobní věci a zavazadla. Během návštěvy byl Sin seznámen s domněnkami obou mužů o jejím zmizení. V rámci soukromého pátrání zjistil, že Čchö přišla do kontaktu s osobami, jako byl Wang Dong Il a I Sang Hui. Tehdy Sin Sang Ok nabyl podezření o únosu Čchö Un Hui do KLDK. K jeho obavám přispěl i fakt, že manžel I Sang Hui obchodoval se Severní Koreou a navštěvoval Pchjongjang (평양).

Sin Sang Ok byl jako bývalý manžel Čchö Un Hui podezírán ze spoluúčasti na jejím únosu. Policie jej několikrát podrobila výslechu ohledně jejího zmizení. Sin se snažil dokázat svou nevinu a přesvědčit policejní složky o své teorii, ve které za únosem stáli severokorejští agenti, napojení na manžela paní I. Jeho spekulace podporovala i skutečnost, že Pak Song Čchol (박성철), vicepremiér KLDK, na speciálním jednání mezi Severem a Jihem v roce 1972 zažádal jménem severokorejského vůdce Kim Ir Sena o kopii filmu z dílny *Shin Films*, *Sarangbang sonnimgwa omoni* (1961). Nicméně v Jižní Koreji byli všichni přesvědčeni o Sinově participaci na únosu Čchö, a tak jeho hypotézám nikdo nevěnoval pozornost.⁴⁰

Sin byl také navštíven anglickým detektivem z kriminální ústředny, který vyšetřoval, zda měl Sin Sang Ok podíl na únosu své bývalé manželky a zmizení I Sang Hui. Detektiv mu předložil důkazy z bytu paní I, mezi kterými byl mimo jiné režisérův scénář k filmu *Josongnojeson*⁴¹. Sin vyvracel veškerá tvrzení, týkající se podezření jeho

³⁹ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 124.

⁴⁰ Tamtéž. Str. 140.

⁴¹ 여성노예선, v překladu *Woman Slave Ship*. Tento scénář však nikdy nebyl filmově zpracován. CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpernickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

osoby z trestného činu. K výslechu byl později přizván i manažer hongkongské pobočky *Shin Films*, výše zmíněný Kim Kju Hwa. Ten byl na konci výslechu zatčen, protože doznal svou vinu ve spojitosti s únosem. V Soulu byl později shledán vinným z porušení zákona o národní bezpečnosti, kvůli stykům s občany Severní Koreje.⁴²

Sin Sang Ok v té době řešil i další problém – blížící se vypršení platnosti svého cestovního pasu. Ředitel I Čong Seng mu předložil návrh, jak získat pas z některé ze zemí Střední Ameriky. Sin Sang Ok neměl jinou možnost, a proto přistoupil na nabídku. Při cestě za mužem, který mu měl pas předat, byl režisér několika muži vyvečen z automobilu a svázan do pytle. Jeden z mužů polil pytel kapalinou, která fungovala jako omamná látka. To bylo důvodem, proč Sin Sang Ok, stejně jako jeho bývalá žena, při únosu ztratil vědomí.⁴³

Sin Sang Ok se probudil až na nákladní lodi. Jeho plavba do přístavu Nampcho probíhala podobně jako u Čchö Un Hui. Podle přízvuku posádky zjistil, že se nachází na palubě severokorejské lodi. Ta po třech dnech zakotvila ve výše zmíněném přístavu. Hlavním rozdílem téměř totožných únosů byla skutečnost, že se Kim Čong Il nenacházel na pevnině, aby přivítal režiséra, jako tomu bylo v případě Čchö.⁴⁴

⁴² FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 143.

⁴³ Tamtéž. Str. 146.

⁴⁴ Tamtéž. Str. 147.

3 V zajetí na severu

V období od roku 1978 do roku 1986 pobývali Sin Sang Ok a Čchö Un Hui na území Severní Koreje, kam byli uneseni na příkaz Kim Čong Ila. Ten byl znám tím, že měl v oblibě tuzemské i zahraniční filmy. Téměř každá vila, která byla v jeho vlastnictví, byla vybavena promítacím sálem. V mládí, během příprav na budoucí post diktátora, velmi často navštěvoval ústřední půjčovnu filmů, disponující obsáhlou filmotékou, kterou však po určité době celou zhlédl. Tehdy neexistoval legální způsob dovozu, koupě či jiné zápůjčky filmů. Důsledkem toho Kim Čong Il založil nelegální síť, která měla za úkol vyrábět a pašovat pirátské kopie veškerých dostupných filmů jen pro jeho osobní účely.⁴⁵

Čchö Un Hui a Kim Čong Il byli v úzkém kontaktu už od počátku jejího nedobrovolného pobytu v Severní Koreji. Často ji zval na nejrůznější akce, ať už na promítání filmů z celého světa, nebo společenské večírky, které sám pořádal. Herečka byla neustále přemísťována ze sídla do sídla a každý den byla nucena absolvovat lekce přeučování, které z ní měly udělat Severokorejce. Tyto hodiny obnášely vnucování ideologie komunistického režimu Severní Koreje.

V porovnání se svou bývalou manželkou, měl Sin Sang Ok pobyt značně těžší. V prvopočátcích byl ubytován ve vile nacházející se na území, kterému se přezdívalo Kaštanové údolí. Následně byl Sin opakovaně držen ve vazebních věznicích na území KLLDR, z důvodu neustávajících pokusů o útěk. S Čchö Un Hui se poprvé setkal až v roce 1983, tedy pět let po únosu, při příležitosti oslavy narozenin Kim Čong Ila, ze které je dochovaná i fotografie (viz obr. 4).⁴⁶ Při této události Kim vznesl požadavek, aby režisér a herečka obnovili své manželství. Avšak přesné datum jejich manželství známo není.

⁴⁵ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 58–60.

⁴⁶ CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpernickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

Obrázek 4 – První shledání Sina a Čchö v KILDR na oslavě narozenin Kim Čong Ila

3.1 Kinematografie Severní Koreje před příchodem Sin Sang Oka

Jelikož Kim Ir Sen sdílel názor Lenina, který zastával myšlenku, že kinematografie je nejúčinnějším propagačním nástrojem režimu, trval na tom, aby celá severokorejská filmová produkce byla pod přísným dohledem Korejské strany práce. Propaganda státu a kinematografie byly velmi úzce spjaty a představovaly tak i hlavní nástroj pro šíření oficiální ideologie režimu. V roce 1949, rok po vzniku KILDR, byl za pomoci filmové techniky a poskytnutých financí od Sovětského svazu, natočen první severokorejský celovečerní snímek *Ne kohjang* (přepis: 내 고향; překlad: *My homevillage; Má rodná vesnička*).⁴⁷

Film režírovaný Kang Hong Sikem je vyprávěn z pohledu chudého Korejce. Tento muž se připojil k vojsku Kim Ir Sena, které osvobodilo celou zemi od japonských okupantů. Ve filmu je však „osvobození Severní Koreje“ připisováno pouze Kim Ir Senovi. Vyvrací fakt, že druhou světovou válku na korejském poloostrově ukončily americké vojenské síly a také skutečnost, týkající se dosazení Kim Ir Sena do vedoucí funkce za pomoci Sovětů. Diktátor byl tak vyobrazován jako jediný, geniální osvoboditel, který ukončil tyranskou okupaci a vyhnal Japonce. Na tento mýtus je poté odkazováno v dalších snímcích ze severokorejské produkce.

⁴⁷ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmáři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 53–55.

V roce 1964 se Kim Čong Il zapojil do vedení Ústředního výboru Korejské strany práce. Od tohoto momentu pouze on sám dohlížel na to, aby byl ve filmech dostatek propagandistických prvků. Jelikož disponoval značným přehledem o zahraniční tvorbě, fungoval jako přední rádce a kontrolor režisérů, často se i osobně účastnil natáčení (viz obr. 5). Ovlivnil tak další směr severokorejské kinematografie. Během produkce však zůstával v pozadí, takže se jméno Kim Čong Il nikdy neobjevilo v úvodních ani závěrečných titulcích filmů.⁴⁸

Obrázek 5 – Kim Čong Il při kontrole úhlu záběru

První film, který v roce 1968 Kim Čong Il produkoval, nesl název *Pchibada* (přepis: 피바다; překlad: *Sea of Blood; Moře krve*), který režíroval Čchö Ik Gju. Mnohem úspěšnější byl až barevný film z roku 1972, s názvem *Kkotpchanunčchonjo* (přepis: 꽃파는처녀; překlad: *Flower Girl; Květinářka*).⁴⁹ Na režii tohoto snímku spolupracovali Čchö Ik Gju a Pak Hak. Kim Čong Il se podílel na scénáři, střihu, koordinoval natáčení a rozhodoval o výběru scén i záběrů. Tento film si získal úspěch dokonce u mezinárodní poroty na filmovém festivalu v Karlových Varech, v tehdejší Československu. V rámci komunistické ideologie, v jejímž duchu se nesl celý filmový festival, byl tento snímek ideálním kandidátem na vítězství. Porota jej ohodnotila jako vynikající dramatický film. Na tomto úspěchu měly podíl i skvělé výkony herců a také proto si film *Kkotpchanunčchonjo* vysloužil od poroty Speciální cenu.⁵⁰

⁴⁸ SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011. Str. 9.

⁴⁹ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 76–78.

⁵⁰ SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011. Str. 5.

3.2 Sin Sang Ok jako přínos pro Severní Koreu

Sin Sang Ok a Čchö Un Hui strávili v Severní Koreji osm let. Sin Sang Ok později sám přiznal, že kdyby neměl možnost natáčet filmy za finance, které byly poskytovány Kim Čong Ilem, nejspíš by už nikdy nереžiroval. To byl také jediný důvod, jak sám Sin přiznal, proč by v zemi zůstal a dál produkoval snímky pro severokorejskou kinematografii. Možnosti a zdroje, které mu byl Kim Čong Il ochoten poskytnout pro tvorbu filmů, byly takřka neomezené. Ať se jednalo o cokoli, například o helikoptérou vytvořený vítr, obrovské masy komparzistů nebo trhavinou naplněný vlak, nepředstavovalo to pro Kim Čong Ila žádný problém. Financování produkce tak už nebylo pro Sina hlavní starostí, jako tomu bylo dříve.⁵¹

Kim Čong Il v pozici producenta, jmenoval Sin Sang Oka hlavním režisérem a kameramanem Severní Koreje a Čchö Un Hui jeho hlavní asistentkou (viz obr. 6). Podmínkou bylo povznést severokorejskou kinematografii na celosvětovou úroveň.

Obrázek 6 – Sin jako režisér a Čchö jako jeho asistentka v KLCDR

Za dva roky a tři měsíce dokázali manželé natočit a vyprodukovat sedmnáct filmů. Mnoho filmových scén jim bylo povoleno natočit v zahraničí, ovšem pod patřičným dohledem KLCDR. Čchö v dokumentu *The Lovers and the Despot* také popisuje, jak v té době vždy ukryvala ve své kabelce diktafon pro nahrávání osobních schůzek či telefonátů s Kim Čong Ilem.⁵² Účelem těchto nahrávek byla snaha dokázat okolnímu světu skutečnou pravdu v případě, že se jim podaří uprchnout.

⁵¹ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 305.

⁵² Informace přebrána z dokumentu CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpernickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

Sin do severokorejské kinematografie přinesl také mnoho nových konceptů a nápadů. Jelikož před jeho příchodem bylo severokorejským divákům promítnuto jen několik filmů o oddanosti k „Nejvyššímu vůdci“ Kim Ir Senovi, pocházejících výhradně ze severokorejské produkce, Sin Sang Ok měl v tvorbě celkem volnou ruku. Při natáčení kladl Sin důraz na dostatek propagandistických prvků diktátorského režimu, i přesto, že to nebyla podmínka Kim Čong Ila.

První snímek, který Sin s Čchö natočili v Severní Koreji byl *Doraodži anun milsa*, ke kterému bylo později natočeno i pokračování s názvem *Tchalčchulgi*. První skutečně romantické melodrama pak mohli severokorejská diváci vidět v podobě snímku *Sarang sarang ne sarang*. Před vlivem Sina byla láska ve filmech jen ke Korejské straně práce a vůdcům. Sin Sang Ok a Čchö Un Hui na území Severní Koreje natočili i sociálně–realistický film *Sogum*, který obsahoval erotické scény a kde ztvárnila hlavní postavu Čchö Un Hui. Mezi další severokorejská díla patří i drama *Simčchongdžon* a velmi známý snímek *Pulgasari*, který byl jako první ze severokorejské filmové tvorby zpřístupněn pro mezinárodní trh. Kim Čong Il také vyhověl žádosti režiséra Sina k opětovnému založení společnosti *Shin Films* pod záštitou Severní Koreje.⁵³

3.2.1 *Doraodži anun milsa*

V českém jazyce bylo toto historické drama uvedeno pod názvem *Posel, který se nevrátil*. Tento film se stal v roce 1984 prvním natočeným snímkem v režii Sin Sang Oka a Čchö Un Hui v Severní Koreji. Jako podklad měl sloužit scénář divadelní hry, kterou údajně napsal sám „Velký Vůdce“ Kim Ir Sen.⁵⁴

Příběh pojednává o hlavní postavě, kterou je jeden z korejských emisarů, vyslaný korejským císařem do Haagu⁵⁵. Jejich úkolem bylo proplížit se do jednacího sálu na mírovou konferenci. Přístup jim byl však odepřen, s výjimkou jediného emisara, kterému se podařilo proniknout do sálu již před zahájením samotné konference.

⁵³ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 301–306.

⁵⁴ SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011. Str. 11

⁵⁵ Haag, město v Nizozemí.

Zde přednese řeč o nezávislosti Koreje na Japonsku a o jejím právu na osamostatnění se. Poté spáchá před zraky všech přítomných harakiri.⁵⁶

Natáčení probíhalo ve filmových ateliérech mnoha evropských zemí, jako například v Československu, Jugoslávii, Maďarsku nebo východním Německu. Natáčení započalo v pražských, plně vybavených, filmových ateliérech Barrandov v tehdejším Československu (viz obr. 7). Sin zde držel kameru po velmi dlouhé době, tudíž byl pro něj tento okamžik nezapomenutelný (viz obr. 8).⁵⁷

Obrázek 8 – Sin a Čchö v Československých filmových ateliérech Barrandov

Obrázek 7 – Sin zde držel a manipuloval s kamerou po velmi dlouhé době

⁵⁶ Harakiri, neboli Seppuku. Termín původem z Japonska znamenající rituální sebevraždu.

⁵⁷ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 272–275.

Tento film vyhrál v roce 1984 Speciální cenu za Nejlepší režii na filmovém festivalu v Karlových Varech. Jelikož však byla režie v závěrečných titulcích připisována Čchö Un Hui, převzala festivalovou cenu ona.⁵⁸

3.2.2 *Pulgasari*

Film je žánrově řazen mezi akční dramata a fantasy thrillery. Je založen na originálním, fiktivním japonském monstru, *Godzilla*, které se od roku 1954 stalo hlavním hrdinou mnoha filmů v rámci žánru kaidžu eiga, což znamená doslova filmy o monstrech.

Děj *Pulgasari* se odehrává ve středověku, kdy je toto monstrum vyrobeno starým kovářem v podobě malé figurky z rýžové kaše. K figurce se později dostává kovářova dcera, která si poraní prst a svou krví probudí Pulgasariho k životu. Příšera, připomínající draka, se živí kovem, díky čemuž velice rychle vyrostе. Obří netvor pak útočí na obydlí tehdejšího vladaře. Monstrum je poraženo ve chvíli, kdy na něj vladařovo vojsko strhne lavinu kamenů. V další scéně Pulgasari znovu ožívá za pomoci krve kovářovy dcery, která si úmyslně pořeže ruku. Netvor Pulgasari poráží vladaře, ale poté se obrací i proti obyčejným lidem. Dcera kováře se schovává do kovového zvonu, který příšera sní. To má za následek explozi monstra, které se vrací zpět do podoby malé postavičky. Ta je následně zničena boží jiskrou.

Na tomto snímku spolupracoval i tým, který se podílel na tvorbě originální *Godzilly* z Japonska. *Pulgasari* byl posledním filmem natočeným Sin Sang Okem před jeho útěkem s Čchö Un Hui ze Severní Koreje.

⁵⁸ SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011. Str. 11–12.

4 Útěk

Sin Sang Ok a jeho manželka Čchö Un Hui přesvědčili Kim Čong Ila, aby jim povolil, kromě natáčení ve světě, i účast na filmových festivalech. Po natočení snímku *Pulgasari*, byli Sin a Čchö vysláni jako reprezentanti severokorejské produkce na filmové festivaly v Berlíně, Cannes i Vídni.

4.1 Filmový festival ve Vídni

13. března roku 1986 měli manželé možnost uprchnout svým severokorejským strážcům právě v hlavním městě Rakouska. Když Sin a Čchö natáčeli filmové scény v zahraničí, byli pod dozorem severokorejských strážců, kteří vždy bydleli v pokoji vedle nich. Ve Vídni si Sin při recepci povšiml japonského recepčního a později si ho přes hotelový telefon nechal zavolat na pokoj. Požádal ho, aby uvědomil americkou ambasádu, která měla sídlo ve Vídni, a sdělil jim, že se další den pokusí s manželkou utéct a požádá je o azyl. Chtěl, aby byli očekáváni.

Další den severokorejská hlídka, která měla na manžele dohlížet, hrála při přestávce karty. Této chvíle Sin a Čchö využili. Před hotelem nastoupili do taxíku a nechali se odvézt na americkou ambasádu, kde příslušným orgánům vyličili jejich situaci a požádali o azyl. Američané je už očekávali a jejich žádosti vyhověli, pod podmínkou poskytnutí pravdivých informací o Severní Koreji, Kim Ir Senovi a Kim Čong Ilovi.

4.2 Výsledky a tisková konference

Manželé byli vyslýcháni několik dní v sídle CIA⁵⁹ v Mnichově, kam byli převezeni přímo z Vídně. V průběhu výslechů byla zpochybňována věrohodnost jejich tvrzení, protože oba v minulých letech prohlašovali, že odchod do Severní Koreje byl dobrovolný. Tato minulá prohlášení obou manželů samozřejmě probíhala pod vlivem severokorejského režimu.

⁵⁹ Central Intelligence Agency. Fungují jako tajné státní zabezpečovací služby s působností po celém světě. Mají za úkol sběr informací pro americké vládní složky a ochraňovat, bránit zájmy Ameriky. Tyto složky se zodpovídají USA. Čerpáno z: <https://www.cia.gov/about-cia>.

Po odhalení nahrávek, pořízených na diktafon Čchö Un Hui, a dalších důkazů, začal podrobnější proces vyšetřování. Právě díky těmto nahrávkám měl svět za hranicemi Severní Koreje vůbec poprvé možnost slyšet hlas Kim Čong Ila.⁶⁰

Dva měsíce po útěku manželů, přesněji 15. května roku 1986, se na žádost Sina a Čchö ve Washingtonu D.C. konala tisková konference (viz obr. 9), na které odpovídali novinářům na otázky týkajících se únosu, točení severokorejských filmů a útěku.⁶¹

Obrázek 9 – Manželé na tiskové konferenci ve Washingtonu D.C.

⁶⁰ CANNAN, R.; ADAM, R (režie), *The Lovers and the Despot*. 2016, The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpernickel Films, Submarine, Tigerlily Films.

⁶¹ Tamtéž.

5 Život po roce 1986

Po útěku žili Sin Sang Ok a Čchö Un Hui v Americe, pod dozorem agentů CIA, která jim přislíbila ochranu. Na delší dobu byli ubytováni na předměstí Washingtonu, kde se po dlouhém odloučení setkali se svými adoptovanými dětmi. Mladší syn se k nim přistěhoval spolu s nemanželskými potomky Sin Sang Oka, o které se už bývalá herečka O Su Mi nebyla schopna postarat.

5.1 Simon Sheen

Sin se chtěl dál věnovat natáčení a produkci filmů. Po třech letech se se všemi přestěhoval do Kalifornie, kde si vytvořil pseudonym Simon Sheen⁶², pod kterým také režíroval a produkoval své 3 poslední filmy.

Prvním natočeným snímkem, ke kterému Sin napsal i scénář, byl v roce 1990 *Majumi*⁶³, inspirovaný a natočený podle skutečné události sebevražedného bombového útoku severokorejských teroristů na jihokorejské letadlo v roce 1987. Filmový příběh činí oproti skutečnému průběhu událostí několik změn, jako například to, že teroristická dvojice byla matka s dcerou, nikoliv pár, jako tomu bylo ve skutečnosti. Kvůli velmi finančně nákladné scéně, která až surově zobrazuje explozi a je prostříhána záběry truchlících, se Sin potýkal s žalobami rodinných příslušníků skutečných obětí. Sin jim měl údajně slíbit, že tento film bude sloužit jako uctění památky zesnulých. Od diváků se tento snímek dočkal pouze negativní kritiky a byl tak řazen mezi béčkové filmy.⁶⁴

Sin Sang Ok se v tomto období mimo jiné účastnil mnoha filmových festivalů v Evropě i v Jižní Koreji. V roce 1994 zasedl v porotě filmového festivalu v Cannes. Stejný rok režíroval kriminální drama film s názvem *Čungbal*.

5.1.1 3 Ninjas: Knuckle Up

O rok později v roce 1995 se Sin pod pseudonymem Simon Sheen pustil do natáčení dalšího snímku s názvem *3 Ninjas: Knuckle Up (Tři Ninjové – Příprava*

⁶² RAYNS, Tony, *Shin Sang Ok*. 2006, Independent. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/obituaries/shin-sang-ok-6101982.html>.

⁶³ IMDb. *Mayumi (1990)*. Dostupné z: <https://www.imdb.com/title/tt0242661/>.

⁶⁴ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmáři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 342–343.

k útoku). Film byl volně inspirovaný filmovými hity tehdejší doby *Sám doma* z roku 1990 od režiséra Chrise Columbuse⁶⁵ a *Želví Ninja* ze stejného roku od režiséra Steva Barrona.⁶⁶ Sin doufal, že jeho akční rodinná komedie *3 Ninjas: Knuckle Up* bude později populární tak, jako byl snímek *Sám Doma*, který se těší popularitě dodnes. V případě Sinova filmu tomu tak ovšem nebylo.

Hlavními hrdiny filmu jsou mladí chlápci, kteří ovládají bojové umění karate, a snaží se pomoci své kamarádce, která žije i se svou rodinou v indiánské rezervaci. Poté, co chlápci zjistí, že majitel místní továrny znečišťuje rezervaci toxickým odpadem, se rozhodnou jeho ilegální činnost zastavit. Film obsahuje velký počet akčních bojových scén. Chlápci se při odhalování zločinu musí utkat v boji například s pouličním gangem, profesionálními bojovníky ninja nebo s ozbrojenou skupinou majitele továrny. K tomuto filmu Sin napsal a natočil ještě dvě pokračování, která jen potvrdila dlouho tušenou skutečnost, že režisér už vypotřeboval své síly, nápady a tvořivost.

5.2 Návrat do Jižní Koreje

V roce 1999, dvacet jedna let po únosu, se Sin Sang Ok a Čchö Un Hui společně s dětmi přestěhovali zpět do hlavního města Jižní Koreje, Soulu. Zde se však takového pochopení a respektu, jako tomu bylo v Evropě a Americe, nedočkali. Po příletu je jednotky KCIA⁶⁷ odvedly do výslechové místnosti, kde je podrobily dalším otázkám o únosu a práci pro Severní Koreu. Jednou z absurdit celého případu byl fakt, že manželé stále měli na rukou hodinky, které dostali darem od Kim Čong Ila. Sin Sang Ok byl označen za severokorejského tajného agenta, který s Kim Čong Ilem vše zosnoval. Propuštění byli pouze pod podmínkou zorganizování veřejných rozhovorů a tiskových konferencí a popření jakékoliv spojitosti mezi jimi a Severní Koreou. Ani po těchto činech nebyl jejich příběh označován za pravdivý a zejména mezi obyčejnými

⁶⁵ IMDb. *Sám doma* (1990). Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt0099785/?ref_=fn_al_tt_1.

⁶⁶ IMDb. *Želví ninjové* (1990). Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt0100758/?ref_=nv_sr_srs_g_0.

⁶⁷ Korean Central Intelligence Agency. Dnes známá jako National Intelligence Service. Podobně jako americká CIA soustřeďuje informace o národní bezpečnosti, zejména s ohledem na hrozbu ze Severní Koreje. Čerpáno z: <https://www.britannica.com/topic/National-Intelligence-Service>.

lidmi v demokratické Jižní Koreji byli manželé považováni za stoupence Kim Čong Ila.⁶⁸

Sin Sang Ok a Čchö Un Hui si pronajali malý dům v Soulu, kde měl Sin tendence pouštět se do nové tvorby. Čchö přiznala, že už byli oba v té době vyčerpaní, bez financí a snahy o dohnání tehdejší konkurence bylo bez šancí. Pravděpodobnost toho, že se ještě nějak prosadí uvnitř jihokorejského filmového průmyslu, byla mizivá. V roce 2004 stál Sin Sang Ok za kamerou naposledy. Jeho posledním dílem se stalo vážné drama *Gjoul ijagi* o stařecké demenci.⁶⁹ Tento film však nikdy nebyl uveden.

Na poslední fotografii (bez data pořízení) v této práci lze vidět Sin Sang Oka s Čchö Un Hui už v pokročilejším věku, jak i přes všechny skutečnosti, které se jim za celý život přihodily, jim zůstal úsměv na tvářích (viz obr. 10).

Obrázek 10 – Jedna z posledních fotografií Sina a Čchö.

⁶⁸ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 346–348.

⁶⁹ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 349.

Sin Sang Ok zemřel 11. dubna roku 2006 ve věku sedmdesáti devíti let. Za následek jeho úmrtí se považuje nevydařená transplantace jater z roku 2005. Během několika měsíců podstoupil řadu dalších operací, které nenapomohly jeho zdravotnímu stavu.⁷⁰

Čchö Un Hui zemřela ve věku devadesáti jedna let 16. dubna roku 2018. Příčinou úmrtí byly zdravotní problémy související s vysokým věkem.⁷¹

⁷⁰ FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmáři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015, Argo. Str. 351.

⁷¹ HOLMEY, Olivier, *Remembering Choi Eun-hee, the South Korean film actor once abducted by Pyongyang*. Independent: UK's Largest Quality Digital News Brand. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/obituaries/choi-eun-hee-south-korea-film-actress-north-abducted-pyongyang-kim-jong-il-husband-a8350636.html>.

Závěr

Sin Sang Ok byl skutečně režisérem obou korejských republik. Korejskou kinematografii obohacoval svými snímky v období mezi 50. a 80. lety. Byl i populární pro svou schopnost kombinovat více odlišných žánrů v jednom filmu. Počátky jeho kariéry v Severní Koreji sice představovaly nelehké období jeho života, zpětně však na tuto zkušenost nahlížel spíše jako na příležitost znovu točit filmy a vnášet do nich své nápady a experimentovat s nimi. Tehdy byl Sin Sang Ok velmi známý zejména ve spojení s filmovým průmyslem, ale dnes je však jeho jméno spjato spíše s oním únosem. Je všeobecně známo, že únos režiséra a herečky Čchö Un Hui byl proveden na příkaz Kim Čong Ila, syna tehdejšího diktátora KLRD Kim Ir Sena. Někteří lidé se však dodnes přiklání k možnosti, že Sin a Čchö odešli produkovat filmy pro Severní Koreu a Kim Čong Il dobrovolně. Tyto domněnky jsou ovšem nepodložené. Vyvrací je právě dochované zvukové nahrávky ze schůzek a telefonátů s Kim Čong Ilem. Informace týkající se únosů byly převážně čerpány z knihy Paula Fischera, ve které jsou obsažené i výpovědi herečky Čchö Un Hui, která se osobně setkala s autorem této knihy s názvem *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*.

Tato práce představuje souhrn podrobnějších informací o životě a tvorbě Sin Sang Oka. Dále také popisuje samotné únosy herečky Čchö Un Hui a režiséra, jejich severokorejskou tvorbu, život a jejich útěk. Manželé poté žili v USA, kde se Sin Sang Ok jako Simon Sheen ještě snažil o návrat do filmového průmyslu. Jeho následující tři snímky nesklidily takové ohlasy, jak by si on sám představoval, a proto se společně s Čchö Un Hui vrátil zpátky domů, do Jižní Koreje.

Tato bakalářská práce se zabývala analýzou a popisem filmů z dílny Sin Sang Oka. Jeho tvorba byla zasazena do trendů tehdejší kinematografie, a také doplněna o data z jeho osobního života, čímž byly splněny stanovené cíle v úvodu.

Resumé

Shin Sang Ok was indeed film director of both Korean republics. His work enriched mainly the Korean cinematography between 50s and 80s. The director was very popular because of his ability to combine different genres in one movie. After the abduction, incarceration and the life in DPRK the director knew that this life will not be same as it was before. However, looking back at this experience he took it more as an opportunity to make movies again. At that time, the name Shin Sang Ok was very well known in connection with the film industry.

This work is a summary of more detailed information about Sin Sang Ok's life and movies. It also describes kidnapping of actress Choi Eun Hee and the director, was the order of Kim Jong Il, the son of dictator Kim Ir Sen. Also their North Korean movies, life and their escape. After, the couple lived in the USA, where Shin Sang Ok working as Simon Sheen was still trying to return to the film industry. His last three movies weren't as successful as he thought. That was the main reason why he and his wife Choi Eun Hee returned to South Korea.

Seznam literatury

FISCHER, Paul, *Kim Čong Il uvádí...: Pravdivý příběh o uneseném filmaři, jeho dvorní herečce a o cestě mladého diktátora k moci*. 2015. Argo. ISBN 978-80-257-1583-3.

FREEDMAN, Alisa a Toby SLADE, ed., 2018. *Introducing Japanese popular culture*. New York: Routledge. ISBN 978-1-138-85210-5.

CHUNG, Steven. *Split screen Korea: Shin Sang-ok and postwar cinema*. 2014. Minneapolis, Minnesota: University of Minnesota Press. ISBN 978-0-8166-9133-3.

PITRA, Vojtěch, *Dějiny korejské kinematografie v kontextu světové kinematografie*. 2012. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D.

SCHÖNHERR, Johannes. *The North Korean Films of Shin Sang-ok*. 2011.

SCHÖNHERR, Johannes, *North Korean Cinema: A History*. 2012. USA: McFarland & company. ISBN 978-0-7864-6526-2.

SOH, C. Sarah, 2008. *The comfort women: Sexual violence and postcolonial memory in Korea and Japan*. USA: The University of Chicago. ISBN 0-226-76777-9.

YECIES, Brian a Aegyung SHIM, *The Changing Face of Korean Cinema: 1960 to 2015*. 2016. New York, London: Routledge, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1-315-88664-0.

Seznam internetových zdrojů

A North Korean film with an incredible backstory is coming to LA, 2017. The Frame [online]. [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.scpr.org/programs/the-frame/2017/09/29/59434/a-north-korean-film-with-an-incredible-backstory-i/>

Akya (1952), IMDb [online]. [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://www.imdb.com/title/tt0387815/>

Central Intelligence Agency: *About CIA* [online], 2006. USA [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/about-cia>

CSFD.cz: *Česko–Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz>

HOLMEY, Olivier, *Remembering Choi Eun-hee, the South Korean film actor once abducted by Pyongyang*. Independent: UK's Largest Quality Digital News Brand [online]. 2018-5-14 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/obituaries/choi-eun-hee-south-korea-film-actress-north-abducted-pyongyang-kim-jong-il-husband-a8350636.html>

Choi In-kyu, TMDb [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.themoviedb.org/person/1111403-choi-in-kyu>

Jayu manse (1946), IMDb [online]. IMDb.com, 2014 [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt0312834/?ref_=rvi_tt

Korejština a korejská abeceda, Korea.cz [online]. korea.cz [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <http://www.korea.cz/korejstina.php>

Mayumi (1990), IMDb [online]. [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: <https://www.imdb.com/title/tt0242661/>

MCKIRDY, Euan, 2018. *South Korean actress and former North Korean abductee Choi Eun-hee dies*. Edition CNN [online]. [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/04/17/asia/choi-eun-hee-obit-intl/index.html>

National Intelligence Service: *Government Organization, South Korea*, Encyclopedia Britannica [online]. Británie [cit. 2020-04-12]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/National-Intelligence-Service>

PARK, Jung Ho, 2020. *Actress recalls escape from North Korea*. Korea JoongAng Daily [online]. [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <http://koreajoongangdaily.joins.com/news/article/article.aspx?aid=3005563>

RAYNS, Tony, 2006. *Shin Sang Ok*. Independent [online]. [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/obituaries/shin-sang-ok-6101982.html>

Sang-ok Shin [online], IMDb.com [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://www.imdb.com/name/nm0645661/>

Sám doma (1990), IMDb [online]. [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt0099785/?ref_=fn_al_tt_1

SCANLON, Hayley, 2016. *Tuition (수업료, Choi In-gyu & Bang Han-joon, 1940)*. Windows on worlds [online]. [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://windowsonworlds.com/2016/05/17/tuition-수업료-choi-in-gyu-bang-han-joon-1940/>

KMDB. *A New Oath (Saelo-un maenseo)*. Dostupné z: <https://www.kmdb.or.kr/eng/db/kor/detail/movie/K/00180>

Yeonghwapedia Wiki: *Shin Sang Ok* [online], 2011. [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: https://yeonghwa.fandom.com/wiki/Shin_Sang-ok

Youtube [online], [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.youtube.com>

Želví ninjové (1990), IMDb [online]. [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt0100758/?ref_=nv_sr_srsq_0

Seznam zhlédnutých dokumentů a filmů

Evolution Of Evil E06: The Kim Dynasty of North Korea | Full Documentary [online], 2018. criminals and crime fighters [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=33waoauq01w&list=PLS0VTK-qLI7gicoptUqpoU6YrryHbbFff&index=6>

The Lovers and the Despot [film]. Režie: CANNAN, R.; ADAM, R. Velká Británie: The Documentary Company, Hellflower Film, Pumpnickel Films, Submarine, Tigerlily Films, 2016. Délka 95 min.

Jayu Manse; (Hurrah! for Freedom) [film]. Režie: Čchö In Gju. Jižní Korea, 1946. Délka 51 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=l2uu9hJsjSk>

Ji ok hwa; (The Flower in Hell) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1958. Délka 86 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=4FU1Hc7Zk24>

Eoneuyeodaesaeng-uigobaeg; (Confessions of a College Student) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1958. Délka 122 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=R7Jhdqp3UUE>

Geuyeoja-uijoegaanida; (It's Not Her Sin) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1959. Délka 104 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=PiEk2DFNmAU>

Dongsimcho [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1959. Délka 125 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=jmYqg2UwQOQ&t=2s>

Romaenseu ppappa; (Romantic papa) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1960. Délka 131 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6jce8u7n21U>

Baeksabu-in; (Madam White Snake) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1960. Délka 100 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=69DhzDrHVeI>

Sarangbang Sonnimgwa Eomeoni; (My mother and a Guest) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1961. Délka 102 min. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=c_bWx5n0n8Y

Sangnoksu; (Evergreen Tree) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1961. Délka 141 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=pVom0VibsRk>

Yeollyeomun; (The Memorial Gate for Virtuous Women) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1962. Délka 101 min. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=wm62W7_3hSg

Ssal; (Rice) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1963. Délka 124 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Mhno3XhD7gQ>

Ppalgan Mahura; (Red Scarf) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1964. Délka 105 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=7e4g10WcGcs>

Majeok; (Mounted Bandits) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1967. Ukázka, Délka 4 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6hL3A04xC0w>

Naesi; (The Eunuch) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1968. Délka 97 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=FcBPc5awUbM>

Yeoseong Sang-wi Sidae; (Women Above Men) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1969. Ukázka, Délka 12 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=NDIwdbyIwHA>

Ijo Yeoin Janhogsu; (Women of the Chosun Dynasty) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1969. Délka 105 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=LoMuZf2iX1I>

Cheonnyeonho; (A Thousand Year-Old Fox) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1969. Délka 89 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=al89UmscEPs>

Manjong; (The Evening Bell) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1970. Délka 119 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=o4tMdmK7XZc>

Yeosu 407 ho; (Woman Prisoner No. 407) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Jižní Korea, 1976. Délka 105 min. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=77HCemHUtxY>, <https://www.youtube.com/watch?v=Ed4UJePjKN0>

Doraaji aneun milsa; (An Emissary of No Return/ Posel, který se nevrátil) [film]. Režie: Sin Sang Ok. Severní Korea, 1984. Délka 124 min. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=CmJLu6b_w5s

Sogeu [film]. Režie: Sin Sang Ok. Severní Korea, 1985. Délka 135 min. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=Zr2plSJRI_s

Pulgasari [film]. Režie: Sin Sang Ok. Severní Korea, 1985. Délka 95 min. Dostupné z:
<https://www.youtube.com/watch?v=eCKSR0JArUQ>

3 Ninjas: Knuckle Up; (3 nindžové – Příprava k útoku) [film]. Režie: Sin Sang Ok. USA, 1993. Délka 99 min. Dostupné z:
<https://www.youtube.com/watch?v=fm567fOgl4k>

Seznam příloh

Příloha 1	49
-----------------	----

Příloha 1

V této příloze je vytvořená tabulka všech filmů, které režíroval Sin Sang Ok. Jedinou výjimkou je první uvedený snímek, *Čaju Manse*, na kterém se Sin jen podílel. Názvy filmů jsou, stejně jako v textu bakalářské práce, uváděny v české populární transkripci vycházející z Českého systému transkripce korejštiny, který vychází z McCune – Reichschauerova systému přepisu korejského písma hangul, dále také v přepisu korejského písma hangul. V tabulce se nachází i překlady jednotlivých snímků v anglickém a českém jazyce a jsou doplněny o data uvedení. Informace byly čerpány z internetové databáze filmů kmdb.or.kr a imdb.com.

česká transkripce korejštiny	původní název v písmu hangul	překlad do anglického jazyka	překlad do českého jazyka	datum uvedení filmu
Čaju Manse	자유만세	Hurrah! for Freedom / Viva Freedom!	Ať žije svoboda!	21.10.1946
Agja	악야	The Evil Night	Ďábelská noc	15.07.1952
Koria	코리아	Korea	Korea	01.05.1954
Kkum	꿈	Dream	Sen	16.01.1955
Čolmundul	젊은그들	The Youth	Mládí	30.11.1955
Mujongtchap	무영탑	Pagoda of No Shadows	Pagoda bez stínů	12.04.1957
Čiokhwa	지옥화	The Flower in Hell	Květina v pekle	20.04.1958
Enu jodesengui gobeg	어느 여대생의 고백	Confessions of a College Student	Zpověď studentky vysoké školy	12.07.1958
Gu jodžau čöga anida	그 여자의 죄가 아니다	It's Not Her Sin	Není její Sin	14.01.1959
Čchun Hui	춘희	Chunhee	Čunhui	01.05.1959
Doglibhjophöwa čchongnjon Ri Sung Man	독립협회와 청년 리승만	Independence Association and young Lee Seung-Man	I Sung Man a boj za nezávilost	12.05.1959
Dongsimčcho	동심초	Dongsimcho	Hustá tráva	09.07.1959
Čameui hwawon	자매의 화원	Sister's Garden	Sestřina zahrada	01.10.1959
Romensu ppappa	로맨스 빠빠	Romantic papa	Romantický tat'ka	28.01.1960
Beksabuin	백사부인	Madam White Snake	Madam bílý had	02.10.1960
I sengmjong dahadorok	이 생명 다하도록	To The Last Day (Till Death)	Do posledního dne	01.07.1960
Songčchunhjang	성춘향	Seong Chun-hyang	Song Čunhjang	28.01.1961

Sarangbang sonningwa omoni	사랑방 손님과 어머니	My mother and a Guest	Má matka a host	02.10.1961
Sangnoksu	상록수	Evergreen Tree	Stále zelený strom	20.09.1961
Pchokgun jonsan	폭군연산	Tyrant Yeonsan	Tyran Jonsan	05.02.1962
Jonsangun	연산군	Prince Yeonsan	Princ Jonsan	26.08.1962
Jolljomun	열녀문	The Memorial Gate for Virtuous Women	Pamětní brána pro ctnostné ženy	13.12.1962
Romensu grej	로맨스 그레이	Love Affair	Milostná aféra	25.01.1963
Ganghwadorjong	강화도령	A Reluctant Prince	Zdráhavý princ	01.06.1963
Čholdžongwa Poknjo	철종과 복녀	King Cheoljong and Bongnyeo	Král Čolčong a Bongnjo	27.06.1963
Hwetpul	햇불	The Torchlight	Pochodeň	23.10.1963
Ssal	쌀	Rice	Rýže	16.11.1963
Ppalgan Mahura	빨간 마후라	The Red Scarf	Rudý šál	27.03.1964
Bongori Samrjong	병어리 삼룡	Deaf Sam-ryong	Hluchý Sam-rjong	13.11.1964
Bebidžang	배비장	The Story of Local Official Bae	Příběh oficiální místní Bae	14.08.1965
San	산	The Mountain	Hora	11.04.1967
Dadžongpulsim	다정불심	A Tender Heart (PhantomQueen)	Něžné srdce	28.04.1967
Madžok	마적	Mounted Bandits	Magie	09.09.1967
Idžodžanjong	이조잔영	Traces	Stopy	11.10.1967
Kkum	꿈	Dreams	Sny	15.06.1967
Jomadžok	여마적	Female Bandits	Banditky	12.04.1968
Musukdža	무숙자	The Homeless Wanderer	Poutník bez domova	27.06.1968
Jodžaui ilseng	여자의 일생	A Woman's Life	Život ženy	03.08.1968
Nesi	내시	The Eunuch	Eunuch	11.12.1968
Sanjo	사녀	Dead Woman	Mrtvá žena	16.02.1969
Čanghanmong	장한몽	Day Dream	Snění	01.08.1969
Jukgun Gimilpjong	육군 김일병	Private Kim	Vojín Kim	26.09.1969
Josongsangüside	여성상위시대	Women Above Men	Ženy nad muži	16.10.1969
Nesi	내시(속)(속 내시)	The Eunuch 2	Eunuch 2	15.11.1969
Idžo joindžanhoksa	이조 여인잔혹사	Women of the Chosun Dynasty	Ženy dynastie Čoson	02.05.1969
Čchonnjonho	천년호	A Thousand Year-Old Fox	Tisíciletá liška	08.03.1969
Mandžong	만종	The Evening Bell	Večerní zvon	01.01.1970

Čondžengkwa ingan	전쟁과 인간	War and Humanity	Válka a lidskost	11.04.1971
Idžoködám	이조괴담	A Ghost Story of Joseon Dynasty	Duchařský příběh dynastie Čoson	25.04.1970
Jonedodžok	연애도적	Two Thieves in Love	Zamilování lupiči	26.06.1971
Pchjongjangpchokjokde	평양폭격대	The Last Flight to Pyongyang	Poslední let do Pchjongjangu	01.01.1972
Gungnjo	궁녀	Lady of the Court	Žena soudu	13.07.1972
Hjonjo simčchong	효녀심청	Shim Cheong	Synova zbožnost	17.11.1972
Samilčchonha	삼일천하	The Three-Day Reign	Třídenní vláda	15.02.1973
Gjodžangsonseng sangkjongki	교장선생 상경기	The Principal Visits Seoul	Ředitel navštěvuje Soul	18.05.1973
Ibjol	이별	Farewell	Loučení	11.09.1973
Panhonnjo	반혼녀	Woman with Half a Soul	Žena s půlkou duše	01.12.1973
Hangang	한강	The Han River	Řeka Han	17.05.1974
Sipsamse Sonjon	13 세 소년	A Boy at His Age of 13	Třináctiletý chlapec	29.06.1974
Čchunhui'75	춘희'75	Chun-Hee '75	Čun-Hui '75	18.10.1975
Ai lobu mama	아이 러브 마마	I Love Mama	Miluji mámu	31.10.1975
Josu 407 ho	여수 407 호	Woman Prisoner No. 407	Vězenkyně č. 407	27.02.1976
Čangmiwa dulge	장미와 들개	The Rose and the Wild Dog	Růže a divoký pes	19.03.1976
Josu 407 ho (sok)	여수 407 호(속)	Woman Prisoner No. 407 II	Vězenkyně č. 407 II	17.04.1976
Doraodži anun milsa	돌아오지 않은 밀사	An Emissary of No Return	Posel, který se nevrátil	1984
Tchalčchulgi	탈출기	Runaway	Útěk	1984
Sarang sarang ne sarang	사랑 사랑 내 사랑	Love, Love My Love	Lásko, lásko, má lásko	1984
Čcholgirul ttara čchonmail	출기를 따라 촌마일	Miles Along the Railway	Míle podél železnice	1984
Horangirul igin gosumdočchi	호랑이를 이긴 고슴도치	A Hedgehog Defeats the Tiger	Jak ježek přepral tygra	1984
Sogum	소금	Salt	Sůl	1985
Simčchongdžon	심청전	The Tale of Shim Chong	Vyprávění o Šim Čong	1985
Pulgasari	불가사리	Pulgasari	Hvězdice	1985
Hong Gil Dong	홍길동	Hong Kil-dong	Hong Gil Dong	1986
Nekoli čchopjong	네고리 초병	A Traffic Controller on Crossroads	Dopravní kontrolor na křižovatkách	1986

Mjung rjong 27 ho	뭉룡 27 호	Auftrag Nr. 027	Objednávka 027	1986
Nega pon nara	내가 본 나라	The Country I Saw	Země, kterou jsem viděl	1987
Nau i hengbok	나의 행복	My Happiness	Mé štěstí	1987
Tchoradži kkot	토라지 꽃	A Broad Bell flower	Široké zvonky	1987
Majumi	마유미	Mayumi: Virgin Terrorist	Majumi: Panenská teroristka	09.06.1990
Čungbal	증발	Vanished	Zmizelý	23.04.1994
Nindžakchid	닌자카드	3 Ninjas: Knuckle Up	3 Nindžové: Příprava k útoku	07.04.1995
Gjoul ijagi	겨울 이야기	A Winter Story	Zimní příběh	2004